

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟ ΥΠΑΤΟ ΑΓΑΘΟ

Η παιδεία του ατόμου συνιστά **πρώτιστη αξία** που απορρέει από **την κοινωνική ανάγκη του συνυπάρχειν**. Παιδεία, όμως, δεν είναι η απλή συσσώρευση πολλών γνώσεων. Είναι κάτι πολύ βαθύτερο, εκτενέστερο και **μονιμότερο**. Οι γνώσεις σχεδόν πάντοτε και σύντομα ξεχνιούνται. Ευτυχώς, θα λέγαμε! Παιδεία είναι εκείνο που μένει αφού ξεχαστούν οι γνώσεις, ως πληροφορίες. Μέσα στην Παιδεία εντάσσεται η **γνώση, η μάθηση, η αγωγή, η διαπαιδαγώγηση, η δια βίου παιδεία, η εκπαίδευση, η μόρφωση,...ο Πολιτισμός!** Είναι ένα καλά **ακονισμένο μυαλό**, η ισχυρή κριτική δύναμη της **προσωπικότητας**, ώστε να μπορεί να βρίσκει πίσω από τα επιφανόμενα την ουσιαστική γνώση. Είναι επίσης μια λεπτή **καλλιεργημένη ευαισθησία** που να ρυθμίζει τον συναισθηματικό και αισθητικό κόσμο του ανθρώπου. Τέλος, είναι η ρωμαλέα δύναμη για πράξη, τουτέστιν, η **αρετή για ανάληψη της ευθύνης ηθικών πράξεων**. **Όλα μαζί τα παραπάνω συναποτελούν την ανθρώπινη προσωπικότητα. Αυτό είναι και το νόημα της Παιδείας.**

Μόνο με την παιδεία χαλυβδώνεται το ανθρώπινο **είναι** και αντέχει στα ανηλεή χτυπήματα της ζωής. Η ζωή, δυστυχώς δεν είναι παιγνιώδες παιχνίδι. **Είναι σύνολο σοβαρότατων παιχνιδιών και απαιτεί για εξισορρόπηση μεγάλη αντοχή του προσώπου.** Και οι αντοχές αποκτιούνται με τη βάσανο και όχι με την καταβολή της ελάχιστης προσπάθειας. Με τον πόνο (κόπο) της συνεχούς άσκησης στα δύσκολα προπαιδευτικά προβλήματα. Όχι με την υπερβολική άνεση. Γι' αυτό η παιδεία **είναι άλγυμα.**

Μπορεί όμως να γίνει ένα **δημιουργικό παιχνίδι**, όταν την **ερωτευθούμε** και την θεωρήσουμε πραγματική και **εμμενή αυταξία.**

Τότε ως πρόσωπο ο άνθρωπος αποκτά την **αυτοεκτίμηση**, την **αυτοπεποίθηση** να γνωρίζει καλύτερα και δεν φοβάται την πραγματικότητα. Είναι εξοικειωμένος με τις δυσκολίες. Νοιώθει ελεύθερος από δεισιδαιμονίες και κακοτυχίες και προλήψεις. **Νοιώθει το πλάτεμα του εαυτού του προς την κοινωνία και τους συνανθρώπους του, που τους αγαπά και τον αγαπούν.** Βλέπει τον Κόσμο με μεγαλύτερη ευκρίνεια, γιατί τον φωτίζει με το φως της πραγματικής γνώσεως και όχι όπως οι εμπορευματοποιημένοι παράγοντες τον σερβίρουν για δικό τους όφελος. Αισθάνεται πιο **αυτάρκης** και εκτιμά όλους τους κινδύνους στα μέτρα τους και όχι σε μεγέθυνση. Μαθαίνει να μη **άγχεται για φαντασιακά προβλήματα**, αλλά μόνο για τα πραγματικά.

Επιλέγει τις **πραγματικές ανάγκες** και όχι εκείνες που τού δημιουργούν όσοι τον θεωρούν ως καταναλωτικό, χωρίς νου και κρίση, ον. Τα πιο δύσκολα και άλυτα προβλήματα της ζωής τα υπολογίζει στις σωστές διαστάσεις τους και δεν τα ξορκίζει. **Τα παλεύει με όση ενέργεια έχει αποκτήσει με την παιδεία του και δέχεται τα όριά του στις φυσικές τους διαστάσεις.** Αυτά τα λίγα που αναφέραμε καθιστούν την **ποιοτική παιδεία πρώτιστη αξία και μάλιστα αυταξία.** Μέσα από την παιδεία αναδύονται **αρετές και αξίες, όπως η αγάπη, η καλοσύνη, η συμπάθεια, η εμπιστοσύνη, η δικαιοσύνη, ο αλληλοσεβασμός, η ευχαρίστηση και η ευτυχία και η ολβιότητα.**

Είχε, λοιπόν απόλυτο δίκαιο ο Σωκράτης, όταν έλεγε: **«Η παιδεία παράγει όλα τα αγαθά».** Απορούμε πραγματικά: **είναι δυνατόν να επιζητήσει κάποιος πιο πειστικά κίνητρα για ανάληψη προσωπικής δράσεως!**

Η Παιδεία είναι ένας **διηνεκής και διαχρονικός προοδευτικός θεσμός όλων των ανθρώπινων κοινωνιών.** Θεσμός της **υψηλής και ειδοποιού ανθρώπινης ποιότητας.** Θεσμός σύγχρονης και μελλοντικής **ανθρωπινότητας, δηλαδή ποιότητας προσώπων αρμονικής σύνθεσης.** Δεν απαιτείται υποχρεωτικά υψηλότατο IQ. Φυσικά δε βλάπτει πάντοτε η οξύνοια.

Αντίθετα. Παρά ταύτα, όμως, απαιτείται και πλούσιος και αρμονικός **συναισθηματικός εσωτερικός κόσμος** και οπωσδήποτε, όμως, απαιτείται **υψηλό ήθος**.

Απαιτείται η εν **μέτρω συνύπαρξη όλων των αξιολογικών δυνατοτήτων. Ολόπλευρη, ολιστική και πολύτροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας.** Υπέρβαση των προσωπικών αγκυλώσεων και αρμονική ενσωμάτωση στη σύγχρονη και στη διαρκώς εξελισσόμενη κοινωνία. **Αρμοστικότητα** (fitness) με το υγιή σύγχρονο ρυθμό που το άτομο δρα ενεργά και όχι παθητικά και παρασιτικά.

Το **πρόσωπο –άτομο** αποδίδει ωφέλιμη στο περιβάλλον πνευματική αλλά προπαντός **πρακτική- ηθική ενέργεια** και με την ενέργεια αυτή-**δια της ισχύος του**. Συμβάλλει στην προσωπική δόμηση και έμμεσα στην **ανάπτυξη συνεχούς βελτιούμενης και εναρμονιζόμενης στις ανάγκες κοινωνία**. Τούτο σημαίνει να θεμελιώνεται η συνείδηση με τον **χρυσό κανόνα**, δηλαδή επάνω στην **αλήθεια, το κάλλος και το αγαθό**. Και εδώ είναι η παμμέγιστη συμβολή όλων των χώρων **ανθρωποργίας** ήτοι ανάπτυξης **ολοκληρωμένης προσωπικότητας**.

Όχι απλά χώροι εκπαίδευσης μόνο. Αλλά και ανοιχτά Ιδρύματα πολυδιάστατης καλλιέργειας και ολιστικής **δια βίου Παιδείας**. Η παιδεία απαιτεί συνεχή προσπάθεια, γιατί «Παιδεία πολλού κόπου και μελέτης μακράς επιγέννημα».(Λογγίνος). Στα Ιδρύματα αυτά θα πρέπει να καλλιεργούνται η ειλικρινή επιθυμία για **προσωπική** βελτίωση, ενδιαφέρον που θα αναδύεται από σημερινές ανάγκες και **αξίες** που θα θεμελιώνονται και θα αναδύονται από την αρμονική εν μέτρω σύνθεση των ρυθμιστικών αξιών (**Αλήθεια, Κάλλος και Ηθική Αγωγή**).

Μια ανθρώπινη σύγχρονη κοινότητα συντίθεται από **πρόσωπα**, που το καθένα τους έχει την ξεχωριστή **ιδιοσυστασία** του και τη δική του **βούληση**. **Μόνον, όταν τα άτομα νοιώθουν αρκούντως ελεύθερα, νιώθουν ευχαριστημένα και ευτυχή**. Τότε αποδίδουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους. Αισθάνονται ως άτομα ελεύθερα, όταν είναι πεπεισμένα και αποδέχονται την κοινωνία ως δική τους και ανήκουν εθελοντικά σε αυτή. **Τότε και η κοινωνία αποδίδει το μέγιστο θετικό αποτέλεσμα**.

Το **ύπατο ανθρώπινο «καλλιτέχνημα»**, που λέγεται **πρόσωπο** και **διαπλάθεται με την αγωγή και την αυτοπραγμάτωση, σημαίνει ενότητα και αναγωγή όλων των επιμέρους λειτουργιών και ροπών της ύπαρξης σε μια ενιαία αρμονική ολότητα**. Τότε ικανοποιούνται, ουσιαστικά, ολόπλευρα και αρμονικά όλες οι έμφυτες αξιολογικές τάσεις και προδιαθέσεις της ψυχής. **Η προσωπικότητα συνιστά ανάδυση (αύρα) ενός αρμονικού ολογράμματος αξιών και αρετών**.

Το ενδιαφέρον συνιστά το χρυσό κλειδί για τη **μάθηση, την πνευματική και ψυχική καλλιέργεια**. Όταν βρούμε άμεσο ενδιαφέρον τότε αναδύεται **βούληση για ενέργεια και πράξη**. Τότε ενεργοποιούνται η **φαντασία και ο οραματισμός**. Η πιο σπουδαία και συναρπαστική **συνάμα προσπάθεια είναι η δημιουργία μιας διακριτής προσωπικότητας (ανθρώπινης οντότητας)**. Είναι η συναρπαστικότερη δημιουργική δραστηριότητα, γιατί μας παρέχει τη μεγαλύτερη ανταμοιβή. **Την προσωπικότητά μας! Κανένας δεν μπορεί να μας την αφαιρέσει!** Μπορούμε να χάσουμε τα πλούτη, τη φήμη, που είναι κάτι ιδιότροπο και αβέβαιο, ακόμη και την υγεία μας που δεν είναι πάντα σταθερή. Το μόνο απρόσβλητο κτήμα μας είναι η **ταυτότητά μας ως άνθρωποι**, την οποία εξακολουθούμε να καλλιεργούμε μέχρι την **τελευταία μέρα της ζωής μας**.

Η **προσωπικότητα** συνιστά το πολυτιμότερο **ανθρώπινο αγαθό**. Η δια βίου επιδίωξη συγκρότησης μιας προσωπικότητας που να αξίζει, μπορεί να διατηρήσει τη **ζωή γοητευτική έως το τέλος της**. Με αυτή την ασχολία, δε θα νιώσουμε ποτέ **ανία ή ακηδία, ούτε τη ζωή μας ποτέ αδειανή**. **Πραγματικά, ποια σαφέστερη και ωραιότερη αποστολή, ως προσωπικό**

νόημα της ζωής μας, θα μπορούσε να δοθεί! Μας δίδεται η αποστολή μέσα στο πνεύμα της χρυσής τομής, δηλαδή μέσα στον κανόνα της αρμονίας. Ούτε ασυδοσία, αλλά ούτε και πάκτωση πνευματική. Αλλά ο άριστος βαθμός ελευθερίας, σε συνδυασμό με την ορθολογική οριοθέτηση του άλογου.

Η ζωή είναι ουσιαστικά ένας διαρκής αγώνας και όχι μόνον απολαύσεις. Κάποια ιδανικά αξίζουν περισσότερο από άλλα. Είναι καλύτερο να ζούμε με αγάπη παρά με μίσος, γιατί η αγάπη πλαταίνει την προσωπικότητα, ενώ το μίσος τη στενεύει. Καλύτερα να ζούμε με εμπιστοσύνη παρά με φόβο, γιατί ο φόβος παραλύει τις προσπάθειές μας, ενώ η εμπιστοσύνη μάς καθιστά ικανούς να αναπτύξουμε τις δυνατότητές μας.

Είναι σαφέστατα καλύτερα να ζούμε σε συνεργασία παρά με αντιπαλότητα που μας απομονώνει. **Ο άνθρωπος είναι κοινωνικό (πολιτικό) όν και ποτέ δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιήσει ολοκληρωτικά τη ζωή του, χωρίς αρμονικές σχέσεις με τους συνανθρώπους του.** Μερικές συγκινήσεις και ευγενείς φιλοδοξίες μάς ανταμείβουν άμεσα, ενώ άλλες, ίσως όχι. **Ας αναλογιστούμε την αυτοθυσία, την οποία ενίοτε από κάποιους λειτουργούς ζητάμε! Τότε, φυσικά, έχουμε τις υπέροχες Προσωπικότητες, που αποπνέουν αξιοπρέπεια, σεβασμό, εκτίμηση και προπαντός εμπιστοσύνη και αγάπη!**

Να, λοιπόν, ο στίβος της ολιστικής παιδείας και αγωγής μπροστά μας. Γι' αυτό διατεινόμαστε ότι η δια βίου Παιδεία, η Ανδραγωγία συνιστά τη μοναδική μας ελπίδα προσωπική και συνάμα κοινωνική! Απαιτείται μια κοπερνίκεια στροφή στις προτεραιότητες της Παιδείας. **Καλλιέργεια με προτεραιότητα τον Άνθρωπο με Αξίες και οι Αρετές και όχι μόνον επιδεξιότητες!** Όχι μόνον εμπορευματοποίηση των πάντων στην ζωή μας. « Η αποκοπή των βραχιόνων του καρκίνου, δεν θα σώσει τον άρρωστο από τον κλοιό. Ο καρκίνος θα κάνει μετάσταση. Η θεραπεία θα κατορθωθεί, όταν κοπούν τα νεύρα που δυναμώνουν τους συνδέσμους των βραχιόνων. Όταν καρφωθεί η καρδιά του ερπετού» (Λιαντίνης).

Και το μεγάλο διακύβευμα και συνάμα στοίχημα της ζωής μας:

Θα επιδιώξουμε το άλγημα, ως δρόμο αρετής ή την εύκολη κατρακύλα, τις συνέπειες, της οποίας τις βιώνουμε στο μέγιστο βαθμό σήμερα;

Εμείς πάντα ευελπιστούμε και βελτιοδοξούμε.

Δημήτρης Κ. Μπάκας
30 Μαρ. 2023